

Катрич В. О., проректор з наукової роботи

«Шановні делегати! Результати наукових досліджень є одними з основних показників рейтингового оцінювання і університетів, і наукових колективів. За результатами наукової роботи наш університет займає провідні позиції серед класичних і технічних університетів України.

В доповіді Віль Савбанович зазначив про необхідність вирішення найактуальнішого сьогодні питання щодо залучення позабюджетних коштів, їх обсяг найближчим часом може стати основним джерелом фінансування наукових досліджень університетів і є суттєвим важелем щодо отримання й бюджетного фінансування.

Саме цей показник наукової діяльності пов'язаний і з визначенням міжнародної рейтингової оцінки університету, і з грантовими конкурсами, і з наявністю держбюджетного фінансування наукових колективів, і з заробітною платою співробітників університету, і з матеріально-технічним забезпеченням.

Основним джерелом фінансування наукової роботи в вищих навчальних закладах сьогодні є кошти державного бюджету. В цьому році на наукові дослідження університет має більше 48,0 млн. грн. державного фінансування. Більший обсяг фінансування має тільки Київський національний університет імені Т.Шевченка, але він має цільове фінансування, яке визначається безпосередньо Кабінетом Міністрів України. Ми ж повинні щорічно брати участь у конкурсах і виборювати фінансування для наукових досліджень.

За участі у різних конкурсах ми повинні мати вагомі результати з кількості публікацій у міжнародних наукометричних базах даних, кількості закордонних монографій, патентів, показників індекса Гірша та інші. Ці показники є необхідними для всіх конкурсних оцінок і університету, і наукових колективів.

Але цього зовсім не достатньо.

Справа в тому, що сьогодні як і в багатьох країнах світу, по суті, основним показником успішної діяльності університету є впровадження та практична реалізація результатів його наукової діяльності, а саме обсяг виконуваних грантових проєктів, госпдоговірних робіт, надання послуг та виконання інших видів робіт, які й формують загальний обсяг позабюджетних коштів. Тобто конкурентоспроможність і університету, і його наукових підрозділів на всіх конкурсних рівнях багато в чому визначаються обсягом позабюджетного фінансування.

Саме обсяг залучених коштів має вирішальне значення для розвитку наукових колективів. Якщо при виконанні держбюджетних робіт виконавці обмежені розміром ставки заробітної плати (це 1,5 ставки), то при виконанні

госпдоговірних та грантових робіт цих обмежень немає. Немає обмежень і на можливості придбання наукового обладнання.

Крім того, обсяг залучених коштів має вирішальне значення і при участі колективів університету у щорічних Конкурсах Міністерства освіти і науки України щодо держбюджетного фінансування наукових досліджень, а також у інших Конкурсах, які теж пов'язані із визначенням держбюджетного фінансування.

Так, наприклад, Міністерство протягом багатьох років планує ввести в провідних Вищих Навчальних Зкладах базове фінансування на проведення наукових досліджень. Але для цього не вистачає коштів. Тому сьогодні планується забезпечити базовим фінансуванням на 5-7 років не університети в цілому, а їх кращі наукові підрозділи (інститути або лабораторії).

Планується визначити 10-20 таких структур серед вузів України і забезпечити їх і матеріально-технічною базою, і фінансуванням за всіма складовими наукової діяльності. Але, щоб претендувати на Статус такої базової структури, крім високих показників з публікацій у БД Scopus, показників індексу Гірша, об'єму держбюджетного фінансування необхідно мати високий показник з обсягу залучених позабюджетних коштів.

У зарубіжних університетах і низки Вищих Навчальних Зкладах України, наприклад в Київському і Сумському університетах, він становить до 50% від держбюджетного фінансування. У 2016 році при обсязі держбюджетного фінансування в 33,0 млн. грн. нашим університетом було залучено понад 15,0 млн. позабюджетних коштів. У 2017 році, маючи обсяг держбюджетного фінансування 48,0 млн. грн., ми повинні мати обсяг позабюджетного фінансування 20 -25 млн. грн.

За перше півріччя цього року залучено близько 5 млн. грн. позабюджетних коштів. Перш за все це заслуга професорів Шкуратова Ю.Г., Рассомахіна С.Г., Горбенка І.Д., Колчигіна М.М., Кузнецова А.А., Черановського В.О., Крайнюкова А.Н., Орлова В.Д. Але 5 млн. грн. – це дуже замало для нас.

На жаль в рішенні таких задач, як: розвиток інноваційної діяльності; розвиток госпдоговірної тематики; збільшення позабюджетного фінансування; участь в міжнародних наукових Програмах, грантах, проектах; в програмі ЄС «Горизонт-2020»у нас ще забагато невирішених проблем.

Вочевидь всім нам разом, як сім років тому, коли ми розробили Програму розвитку університету до 2020 року і сьогодні маємо непогані результати, необхідно визначити і узгодити шляхи з вирішення цих найактуальніших проблем.

Дякую за увагу!».